

XVI. HRADECKÉ VAKCINOLOGICKÉ DNY

30. 9.–2. 10. 2021

Kongresové centrum Aldis, Hradec Králové

Sledování proočkovanosti u dětí

1.10.2021 Hradec Králové

MUDr. Hana Cabrnová, MBA

ČESKÁ VAKCINOLOGICKÁ
SPOLEČNOST ČLS JEP

Kontrolu proočkovanosti provádějí všechny státy Evropské unie, ale dosud chybí jednotné standardy pro sběr validních dat.

Analýza dat o proočkovanosti patří k hlavním východiskům hodnocení vakcinačních programů na národních úrovních.

Pro účely kontroly proočkovanosti jsou využívány různé metody:

- **metoda administrativní (sleduje se podíl očkovaných osob z počtu osob cílové populace),**
- **průzkumy („surveys“ s různým designem a s různou metodologií),**
- **séroprevalenční průzkumy (sleduje se aktuální úroveň hodnot specifických markerů vybraných infekčních nemocí)**
- **metoda založená na využívání dat z imunizačních registrů.**

Metody sledování v ČR

Administrativní kontroly proočkovanosti prováděné KHS - od roku 2007, 2014 změna kontrolované kohorty, poslední za rok 2018

Analýzy a průzkumy - prováděné různými subjekty, primárně zaměřené na nehrazená očkování

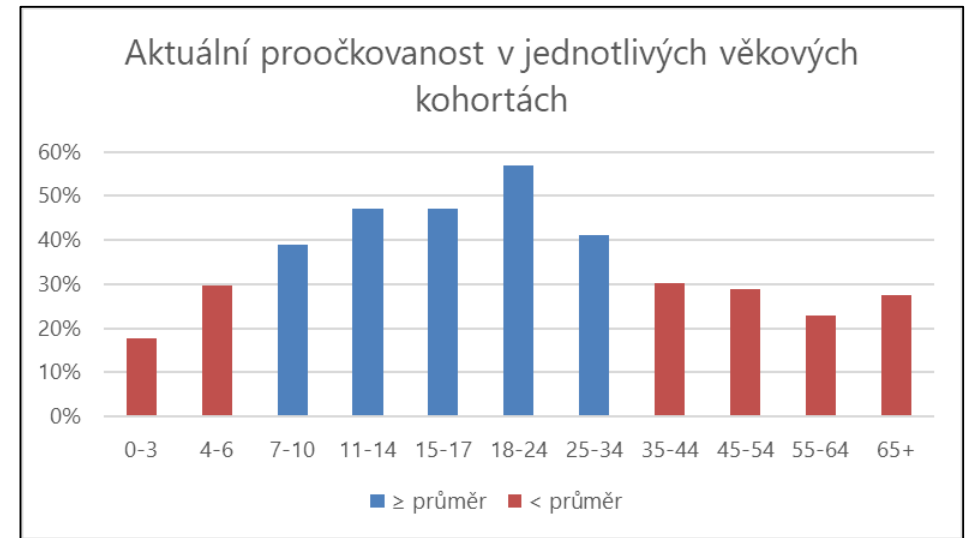
Data NZIS - spravovaná Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS ČR), sbírána v rámci Národního zdravotnického informačního systému (NZIS) a národních zdravotních registrů.

Aktuálně dostupná data proočkovanosti u dětí

Povinná očkování: Hexavakcína, přeočkování v 5 a 10 letech, MMR (UZIS)

Hrazená nepovinná očkování: PCV, HPV dívky i chlapci (UZIS)

Průzkumy: KME (Ipsos), meningokoky (IQVIA)

	Věkové skupiny (roky)										
Celkem	0-3	4-6	7-10	11-14	15-17	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
32,6%	17,8%	29,6%	39,0%	47,1%	47,1%	56,9%	41,2%	30,3%	29,0%	22,8%	27,6%

Ipsos: TBE Awareness Coverage and Compliance Research 2020. Data on file. Na vyžádání u společnosti Pfizer.

Jaká je odhadovaná proočkovanosť proti meningokokům v roce 2021?

- **Odhadovaná proočkovanosť proti MenB** (*medián u dětí do 6 měsíců věku*)

70%

Jak očkují pediatri vakcínu Bexsero?

- **75,2% očkuje vakcínu samostatně**
- **8,2% očkuje v ko-administraci s hexavakcínou a PCV**
- **8,2% očkuje v ko-administraci s hexavakcínou**
- **7,2% očkuje v ko-administraci s PCV**

- **Odhadovaná proočkovanosť proti MenACWY** (*medián u dětí po prvním roce života*)

50%

Proočkovanosť proti pneumokokům u dětí

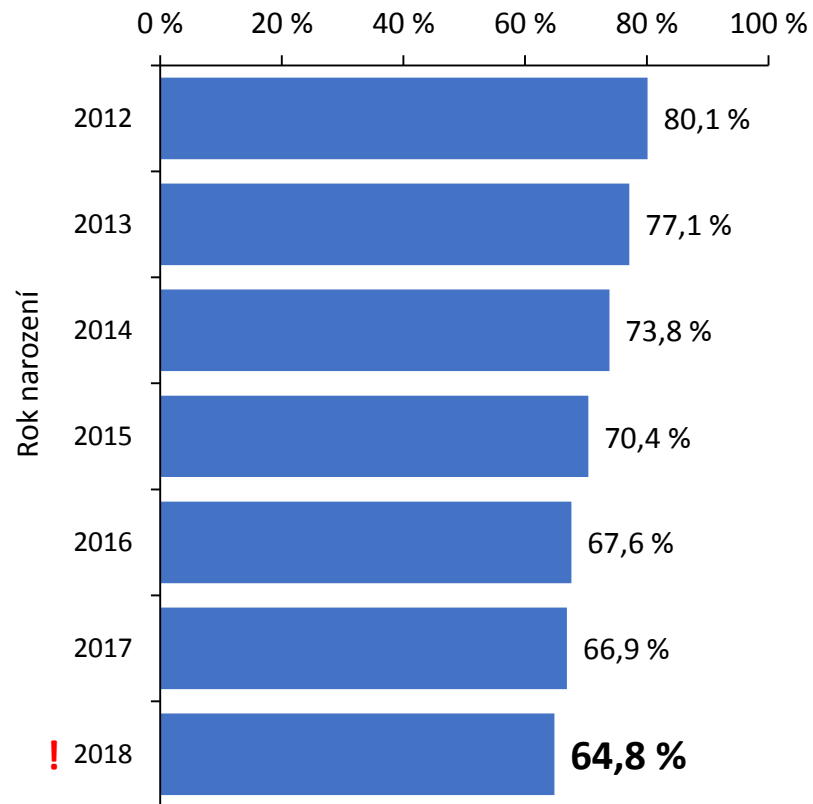
Proočkovanosť proti pneumokokům u dětí

Záznamy (doklady o vykázané zdravotní péči) vstupující do analýzy jsou identifikovány pomocí vykazaného ATC kódu J07AL01, J07AL02 nebo J07AL52 a nebo výkonu ze seznamu 02146, 02147, 02148 a nebo výkony 02110 či 02125 v kombinaci s diagnózou Z238.

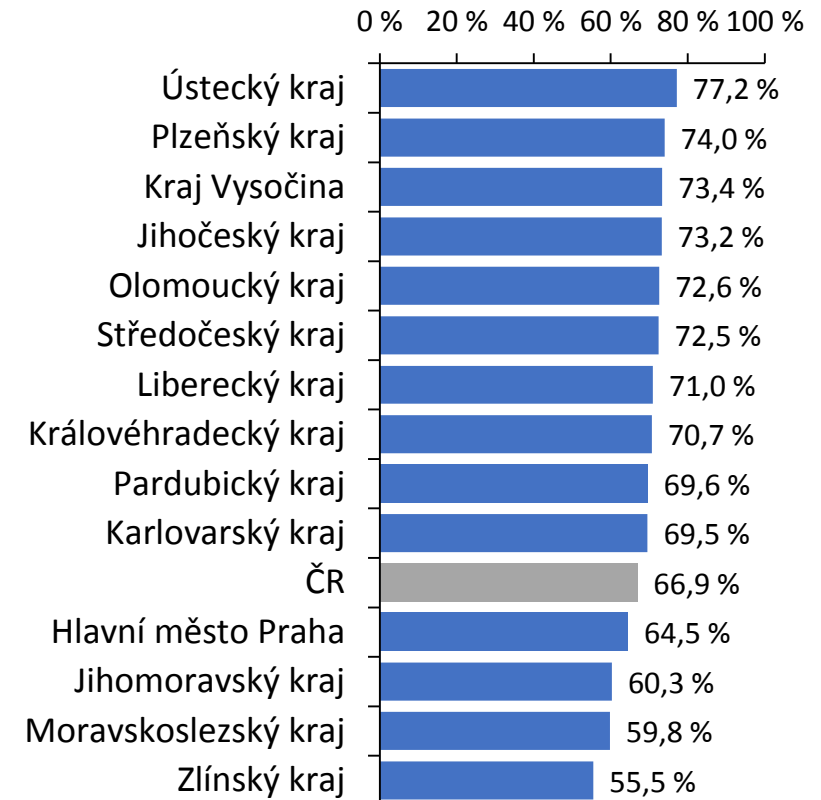
Podíl pojištěnců narozených v daném roce očkovaných alespoň jednou dávkou očkovací látky v letech 2012–2018

Zdroj dat: NRHZS 2010–2018; osoby narozené v letech 2012–2018 s alespoň jednou dávkou očkovací látky

Podíl pojištěnců narozených v daném roce očkovaných alespoň jednou dávkou očkovací látky

Podíl pojištěnců narozených v roce 2017 očkovaných alespoň jednou dávkou očkovací látky

U 137 pacientů bydliště neznámo

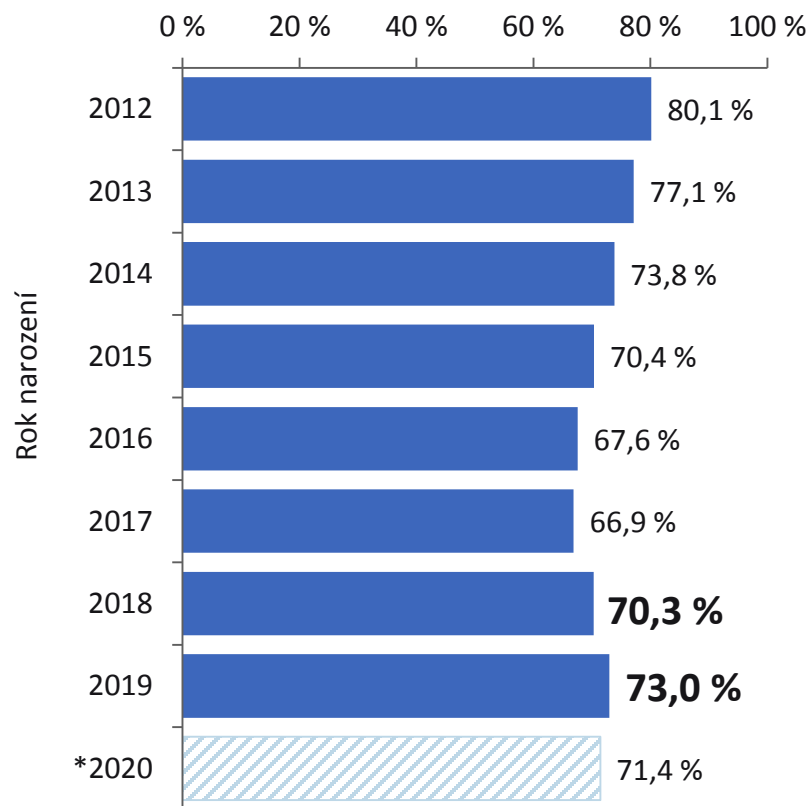
!

Pozn. Rok 2018 je domodelován, vzhledem k dostupnosti dat – za rok 2019 je k dispozici 1. kvartál, tj. děti narozené na konci roku 2018 v datech nelze sledovat po celých 7 měsících.

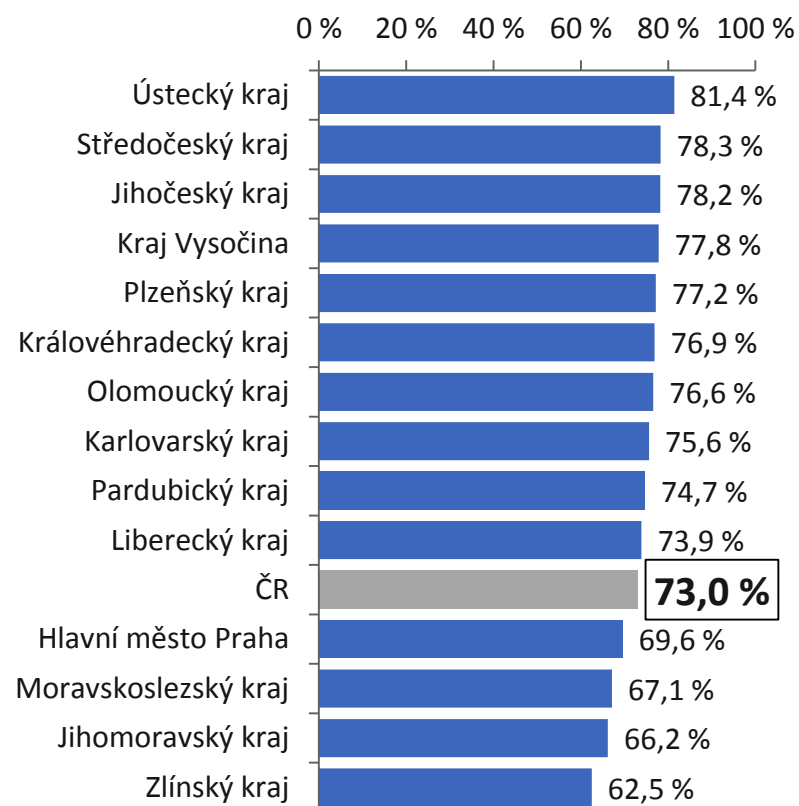
Podíl pojištěnců narozených v daném roce očkovaných alespoň jednou dávkou očkovací látky v letech 2012–2020

Zdroj dat: NRHZS 2010 – 2020; osoby narozené v letech 2012–2020 s alespoň jednou dávkou očkovací látky

Podíl pojištěnců narozených v daném roce očkovaných alespoň jednou dávkou očkovací látky

Podíl pojištěnců narozených v roce **2019** očkovaných alespoň jednou dávkou očkovací látky

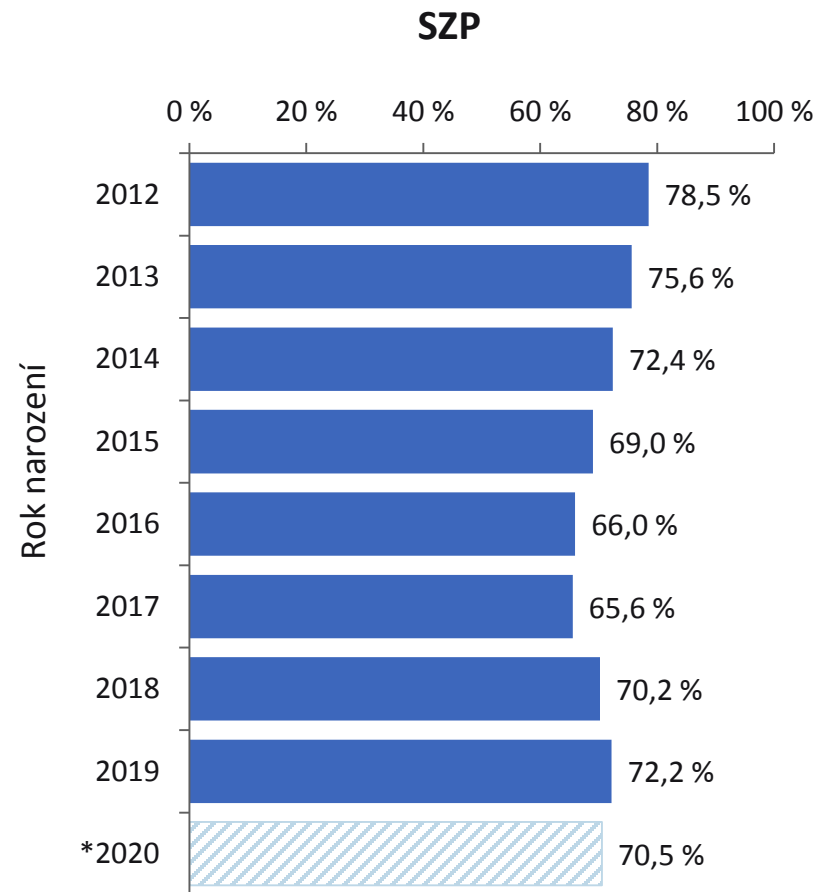
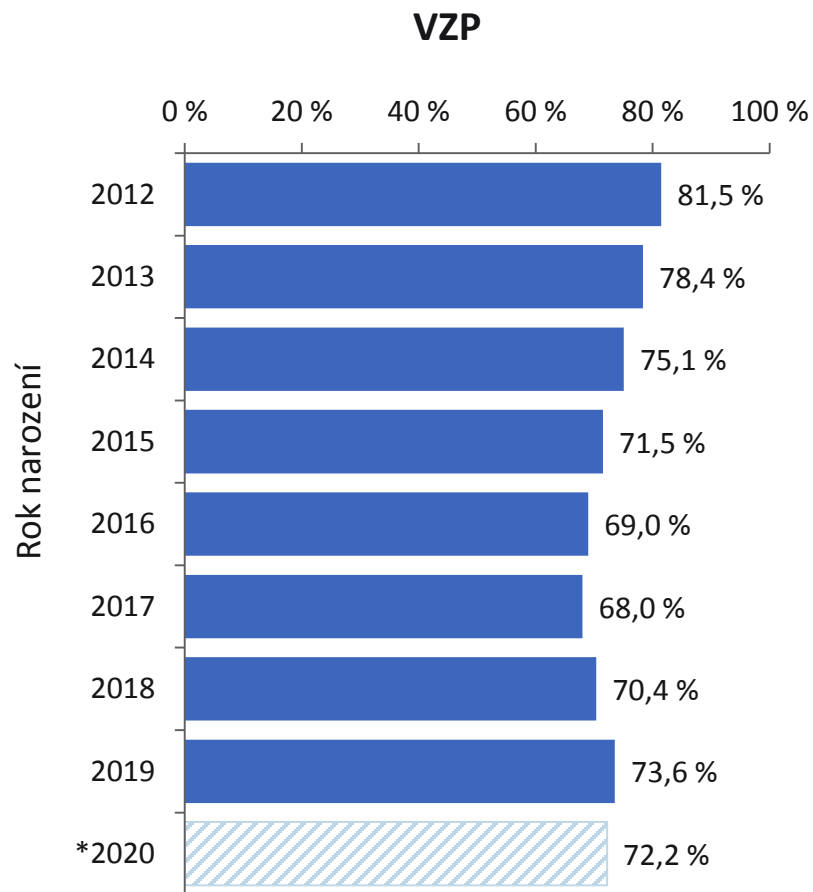

* Informace z roku 2020 ještě není kompletní a jedná se pouze o odhad, jelikož děti narozené v druhé polovině roku nemají dostatečně dlouhou dobu sledování.

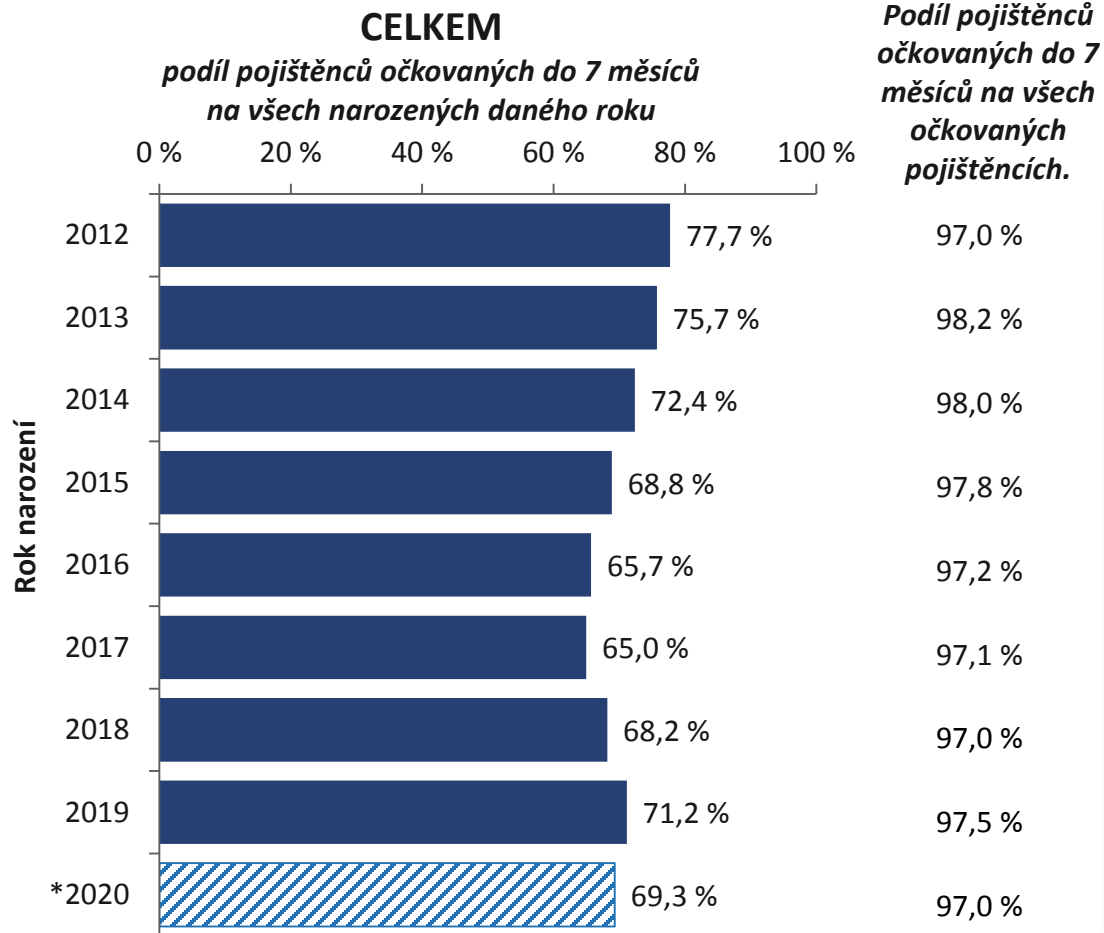
Podíl pojištěnců narozených v daném roce očkovaných alespoň jednou dávkou očkovací látky v letech 2012–2020

Zdroj dat: NRHYS 2010 – 2020; osoby narozené v letech 2012–2020 s alespoň jednou dávkou očkovací látky

* Informace z roku 2020 ještě není kompletní a jedná se pouze o odhad, jelikož děti narozené v druhé polovině roku nemají dostatečně dlouhou dobu sledování.

Podíl pojištěnců narozených v daném roce, očkovaných alespoň jednou dávkou očkovací látky do 7 měsíců od narození

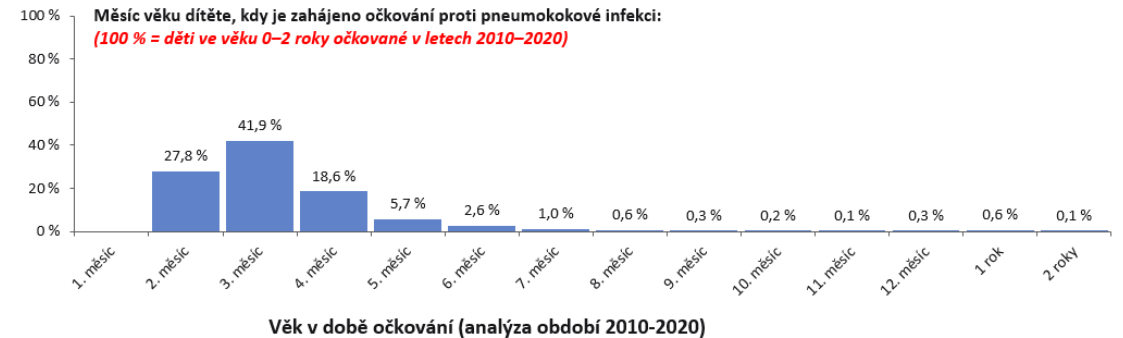

* Informace z roku 2020 ještě není kompletní a jedná se pouze o odhad, jelikož děti narozené v druhé polovině roku nemají dostatečně dlouhou dobu sledování.

Věk, kdy je dítě poprvé očkováno proti pneumokokové infekci

Zdroj dat: NRHZS 2010 – 2020; osoby ve věku 0–2 roky očkované proti pneumokokové infekci v letech 2010 – 2020

Očkování proti pneumokokové infekci u dětí by mělo být zahájeno do 7. měsíce věku dítěte. Za období 2010–2020 je tak zahájeno očkování u téměř 98 % očkovaných dětí ve věku 0 – 2 let.

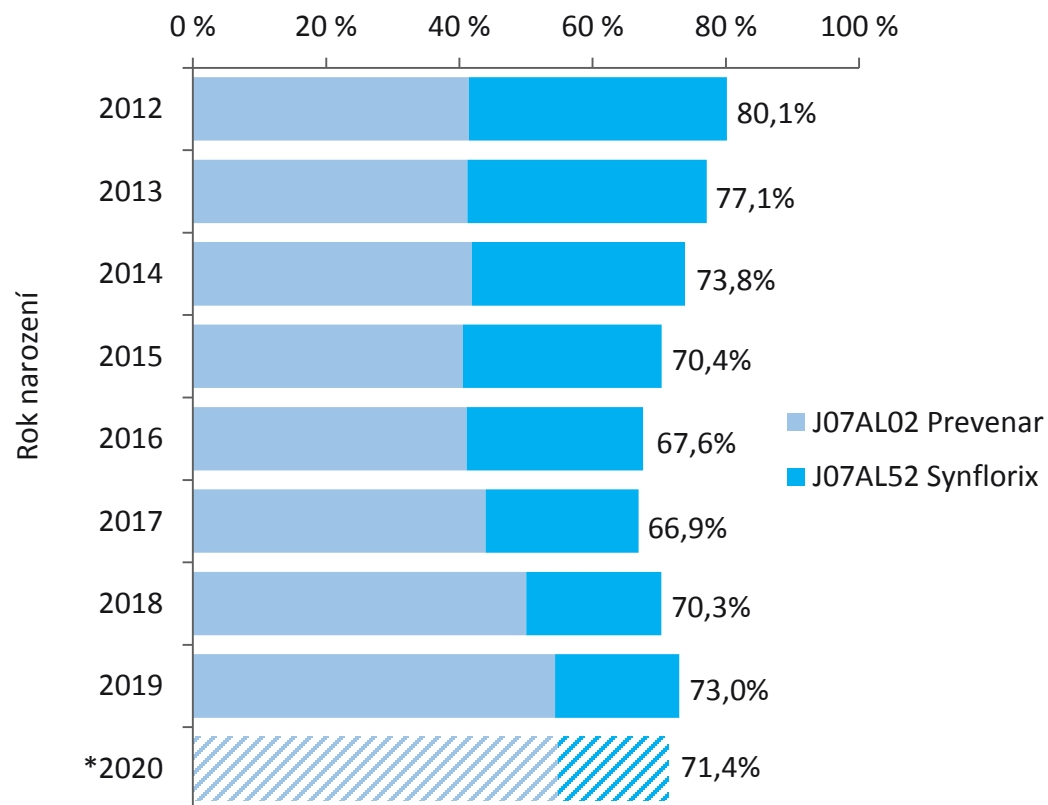
Výstup analýzy představuje agregaci informace za celé časové období 2010–2020, nejde o popis stavu populace (podíl očkovaných daného věku v daném časovém okamžiku), ale popis věku zahájení očkování z dat za celé sledované období.

UZIS, Praha, 2021 Zdroj dat: NRHZS 2010–2020

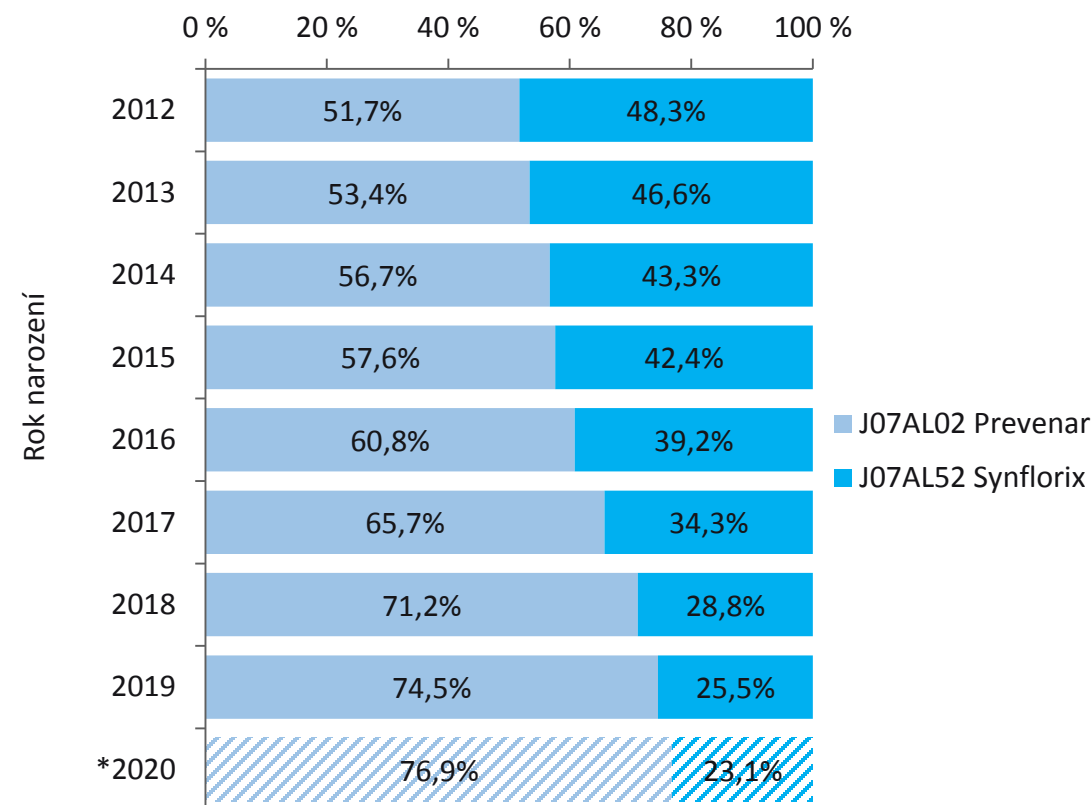
Podíl pojištěnců narozených v daném roce očkovaných alespoň jednou dávkou očkovací látky v letech 2012–2020

Zdroj dat: NRHZS 2010 – 2020; osoby narozené v letech 2012–2020 s alespoň jednou dávkou očkovací látky

Podíl pojištěnců narozených v daném roce očkovaných alespoň jednou dávkou očkovací látky

Struktura primovakcinací dle vykázané vakcíny

* Informace z roku 2020 ještě není kompletní a jedná se pouze o odhad, jelikož děti narozené v druhé polovině roku nemají dostatečně dlouhou dobu sledování.

Proočkovanost proti HPV u dětí

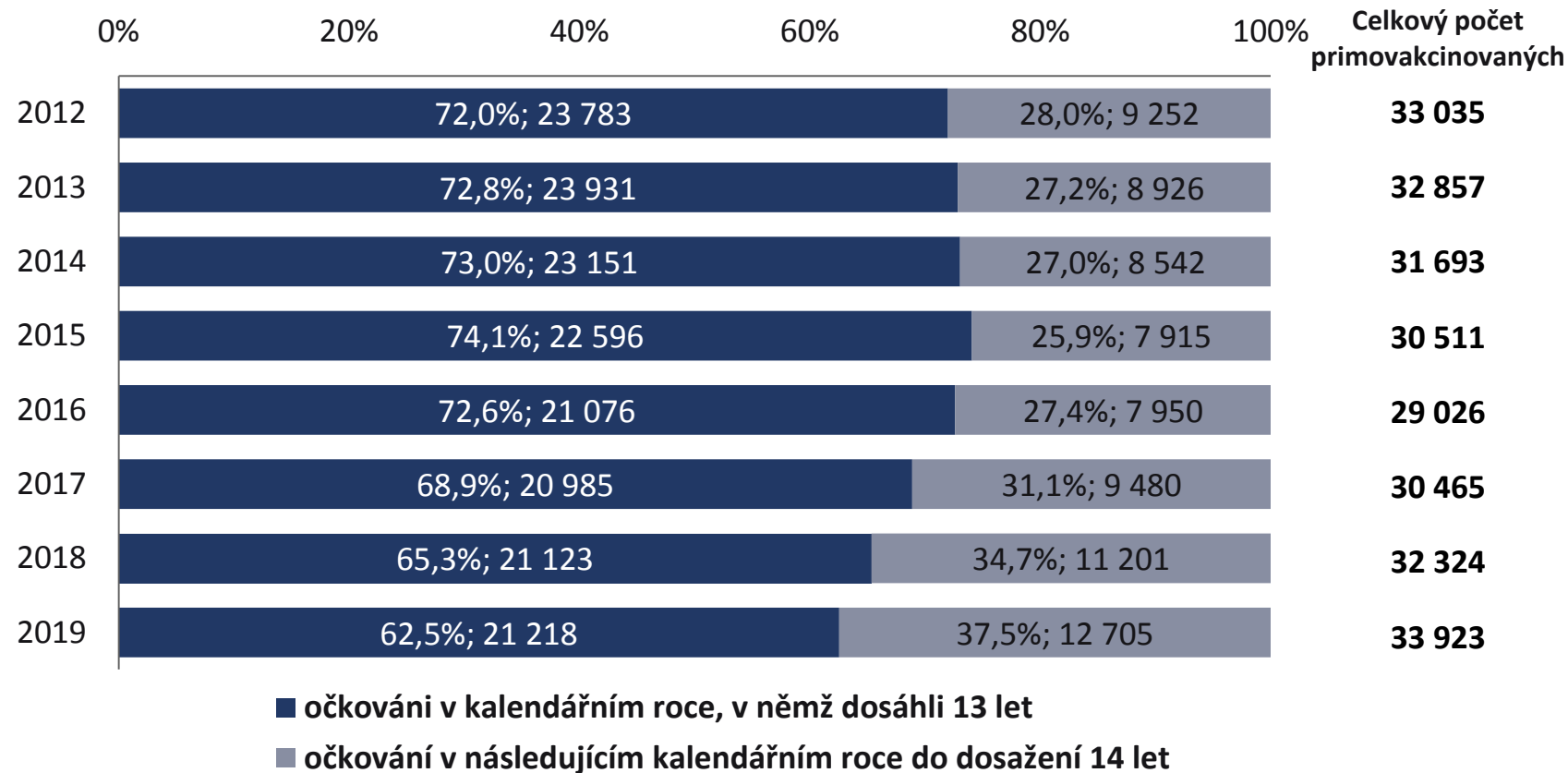

Proočkovanost proti HPV u dětí podle pohlaví, věku a krajů (hrazené očkování dle z. 48, par.30)

Záznamy (doklady o vykázané zdravotní péči) vstupující do analýzy jsou identifikovány pomocí vykázaného ATC kódu J07BM a nebo jedním z výkonů 02110, 02125 v kombinaci s diagnózou Z258.

Podíl dívek - kohorty dosahující věku 13let v daném roce

Rozdělení dle primovakcinace proti HPV v daném anebo následujícím roce

Rok 2020 není uzavřen – dívky z dané kalendářní kohorty budou očkovány i v následujícím roce

Počet očkovaných v daném roce odpovídá pacientům, kteří v daném roce dosáhli 13 let a byli očkovaní v daném nebo následujícím kalendářním roce.

Přehled dat NRHZS: celkový počet dívek s primovakcinací proti HPV

Počet očkovaných v daném roce odpovídá pacientům, kteří v daném roce dosáhli 13 let a byli očkováni v daném nebo následujícím kalendářním roce.

26 049 dívek ve věku 13 let v roce 2020*

*Rok 2020 není uzavřen - pro data roku 2020 není dispozice kohorta očkovaných v roce 2021.

33 923 dívek ve věku 13 let v roce 2019

32 324 dívek ve věku 13 let v roce 2018

30 465 dívek ve věku 13 let v roce 2017

29 026 dívek ve věku 13 let v roce 2016

30 511 dívek ve věku 13 let v roce 2015

31 693 dívek ve věku 13 let v roce 2014

32 857 dívek ve věku 13 let v roce 2013

33 035 dívek ve věku 13 let v roce 2012

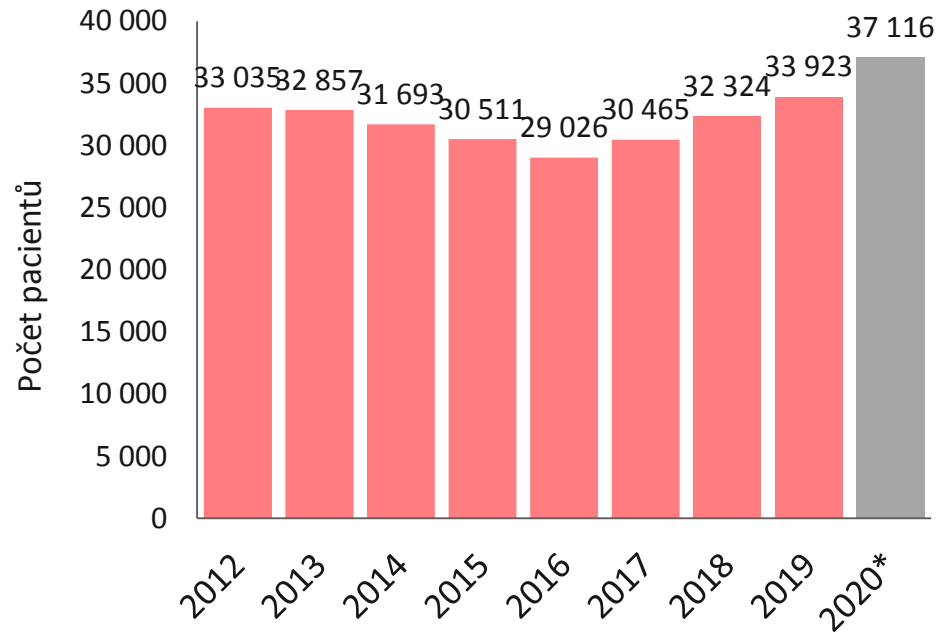

Statistická predikce (po doplnění části dívek dané kohorty očkovaných v dalším kalendářním roce) udává 37 116 očkovaných dívek. Z počtu dívek, které dosáhly v roce 2020 věku 13 let (58 389) lze pro rok 2020 predikovat 63.6% očkovaných.

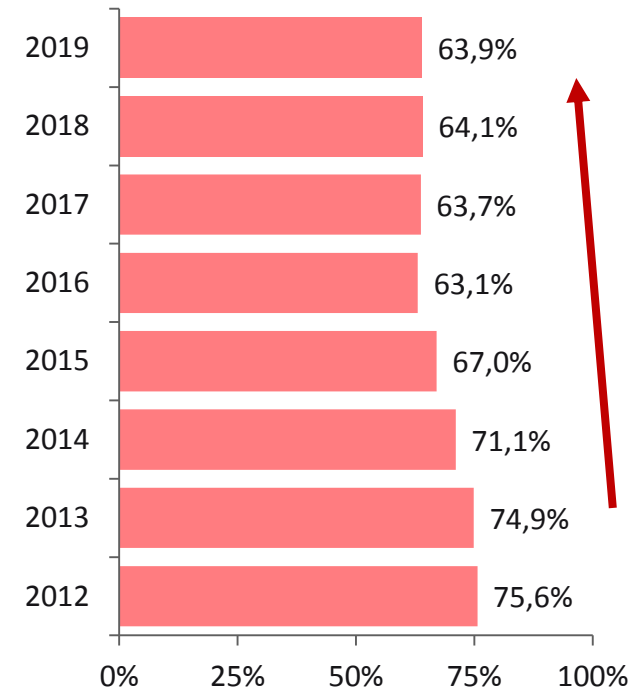
Absolutní počet očkovaných mírně a kontinuálně narůstá od roku 2017.

NRHZS: dívky (kohorta 13let v daném roce) s primovakcinací proti HPV v čase

Počet pacientek

Podíl primovakcinovaných
pacientek vzhledem k populaci
žen ve věku 13 let (%)

Pozn. Vztaheno k dívkám ve věku 13 let daného roku.

*Rok 2020 není uzavřen – dívky z dané kalendářní kohorty budou očkovány i v následujícím roce – jde o odhad pomocí statistické predikce (po doplnění části dívek dané kohorty očkovaných v dalším kalendářním roce)

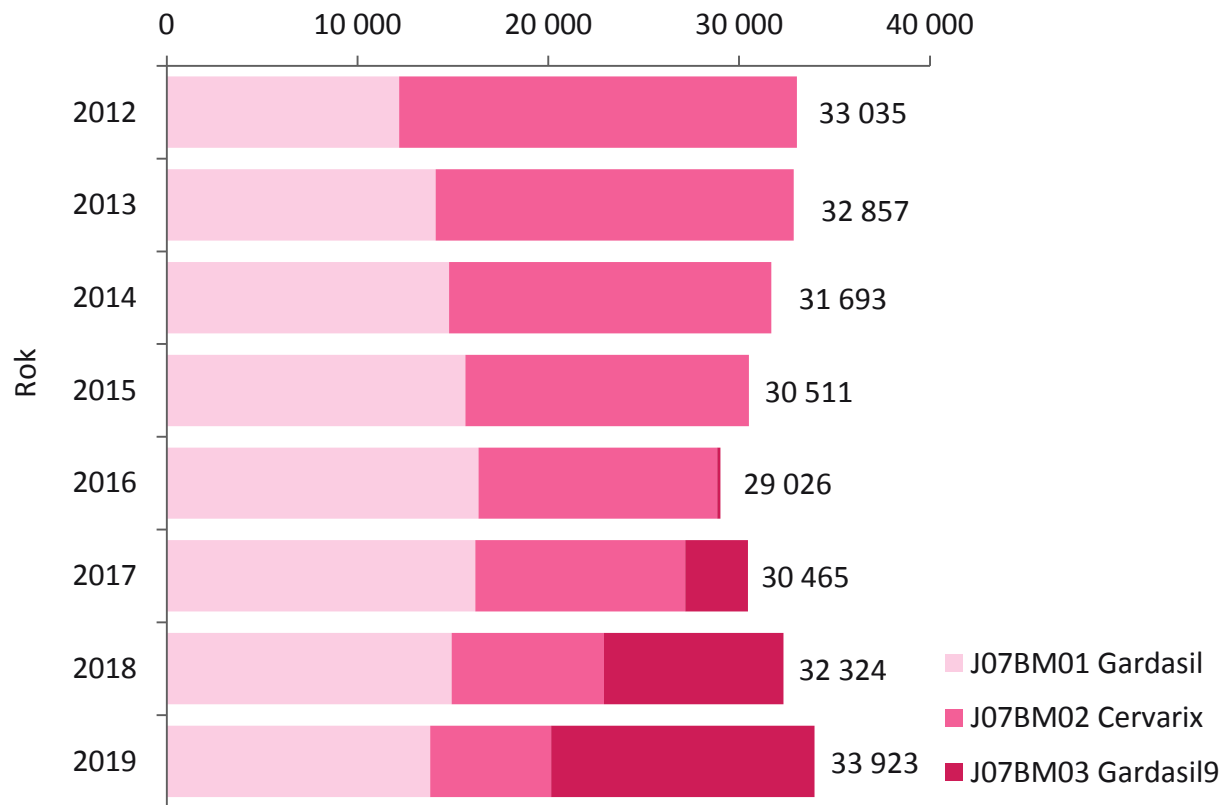
Z počtu dívek, které dosáhly v roce 2020 věku 13 let (58 389) lze pro rok 2020 predikovat 63.6% očkovaných.

Počet očkovaných v daném roce odpovídá pacientům, kteří v daném roce dosáhli 13 let a byli očkováni v daném nebo následujícím kalendářním roce.

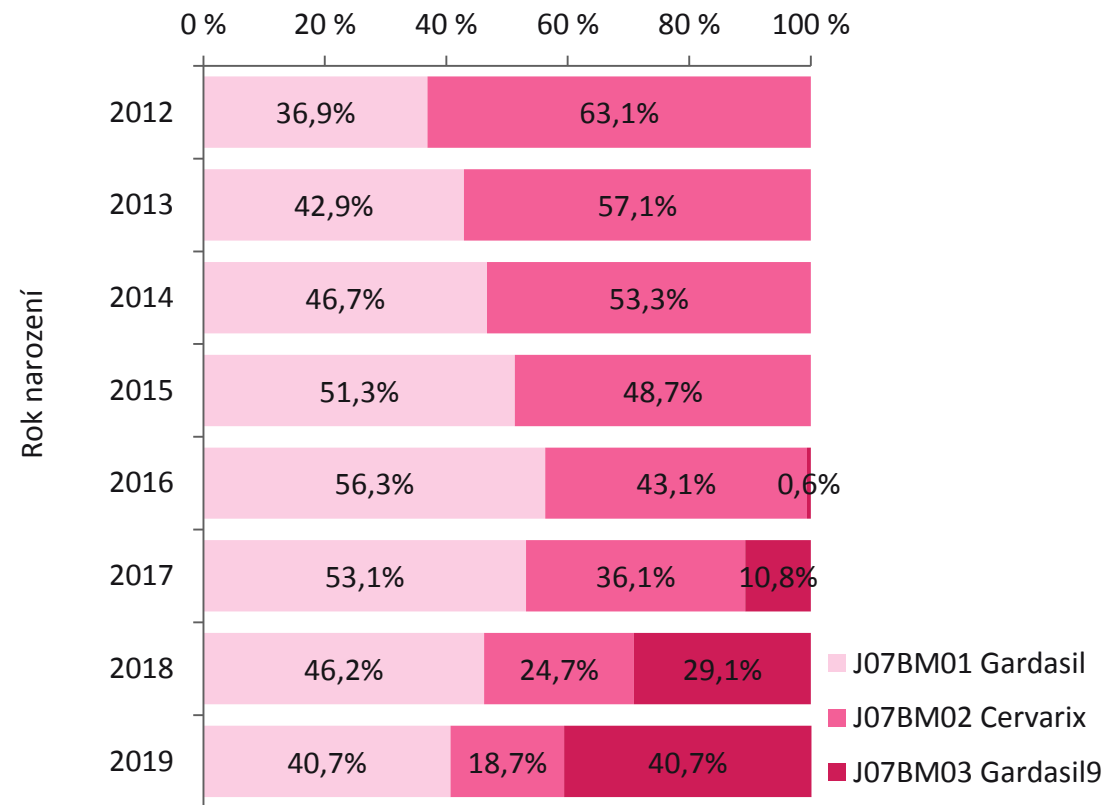
Přehled dat NRHZS: celkový počet dívek s primovakcinací proti HPV - dle vakcíny

Počet očkovaných dívek v daném roce odpovídá pacientům, kteří v daném roce dosáhli 13 let a byli očkováni v daném nebo následujícím kalendářním roce.

Počet třináctiletých dívek s primovakcinací

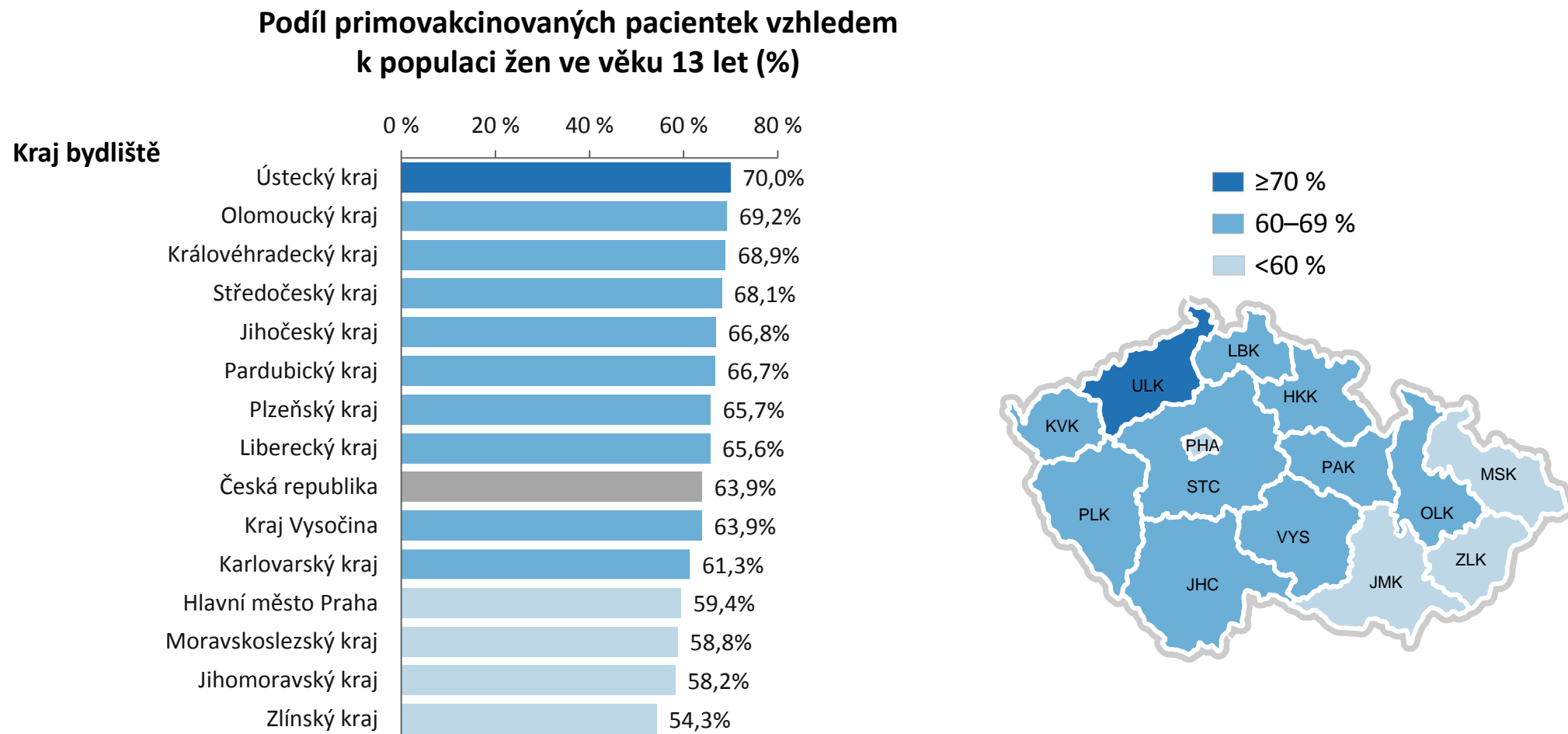
Struktura primovakcinací dle vykázané vakcíny

Rok 2020 není uzavřen – dívky z dané kalendářní kohorty budou očkovány i v následujícím roce.

Podíl primovakcinovaných dívek ve vztahu k velikosti populace (2019)

Bydliště neznámo v případě 66 pacientek

Počet očkováných v daném roce odpovídá pacientům, kteří v daném roce dosáhli 13 let a byli očkováni v daném nebo následujícím kalendářním roce.

Přehled dat NRHZS: celkový počet chlapců s uhrazenou primovakcinací proti papilomavirům

Počet očkovaných v daném roce odpovídá pacientům, kteří v daném roce dosáhli 13 let a byli očkováni v daném nebo následujícím kalendářním roce.

16 678 chlapců ve věku 13 let v roce 2020*

*Pro data roku 2020 není dispozice kohorta očkovaných v roce 2021.

20 561 chlapců ve věku 13 let v roce 2019

16 899 chlapců ve věku 13 let v roce 2018

8 035 chlapců ve věku 13 let v roce 2017

37 chlapců ve věku 13 let v roce 2016

25 chlapců ve věku 13 let v roce 2015

18 chlapců ve věku 13 let v roce 2014

12 chlapců ve věku 13 let v roce 2013

11 chlapců ve věku 13 let v roce 2012

Statistická predikce (po doplnění části chlapců dané kohorty očkovaných v dalším kalendářním roce) udává 25 934 chlapců očkovaných v roce 2020. Z počtu chlapců, kteří dosáhli v roce 2020 věku 13 let (60 919) lze pro rok 2020 predikovat 42.6% očkovaných.

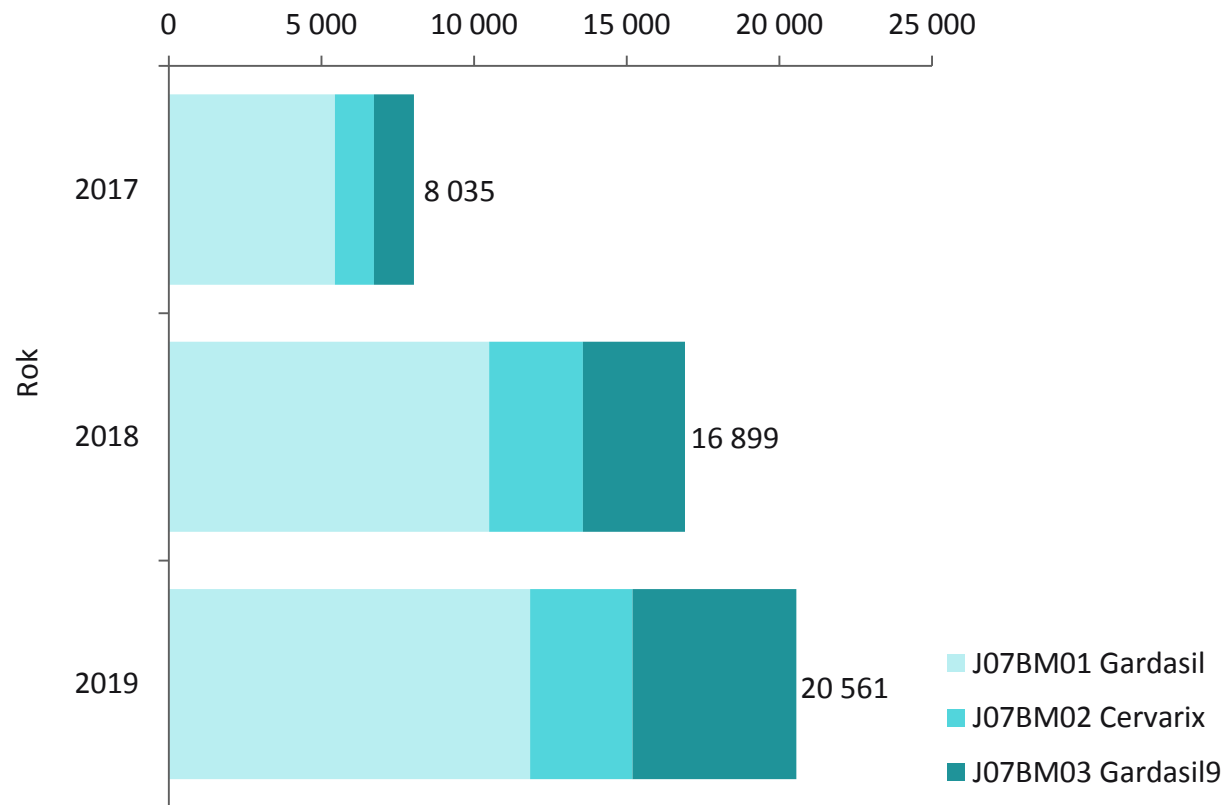
Absolutní počet očkovaných v čase kontinuálně narůstá.

Nízký počet chlapců za přechodní roky je vysvětlen faktem, že v tomto období nebyla vakcinace u chlapců ještě hrazena z veřejného zdravotního pojištění.

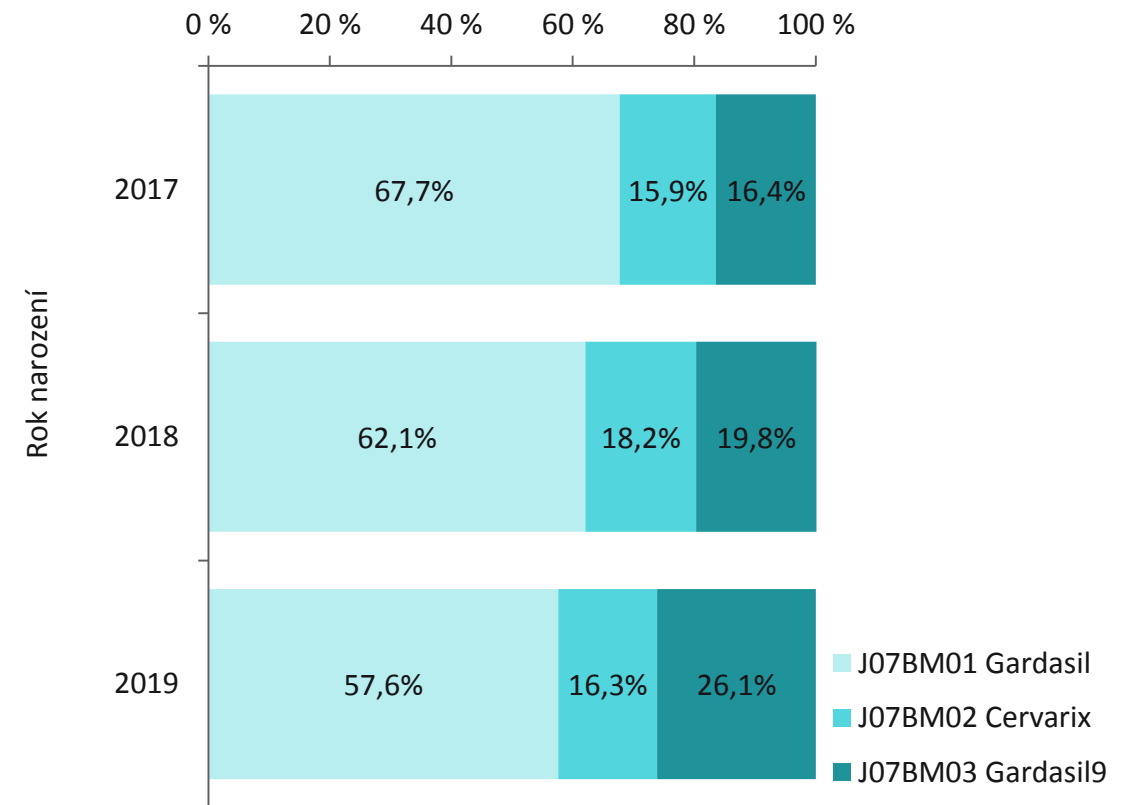
Přehled dat NRHZS: celkový počet chlapců s primovakcinací proti HPV - dle vakcíny

Počet očkovaných chlapců v daném roce odpovídá pacientům, kteří v daném roce dosáhli 13 let a byli očkováni v daném nebo následujícím kalendářním roce.

Počet třináctiletých chlapců s primovakcinací

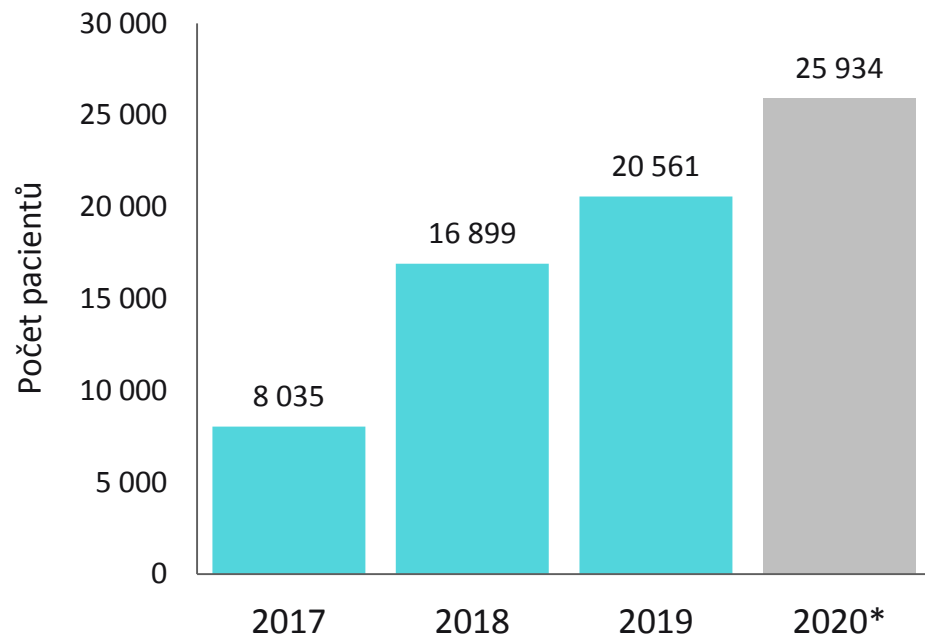
Struktura primovakcinací dle vykázané vakcíny

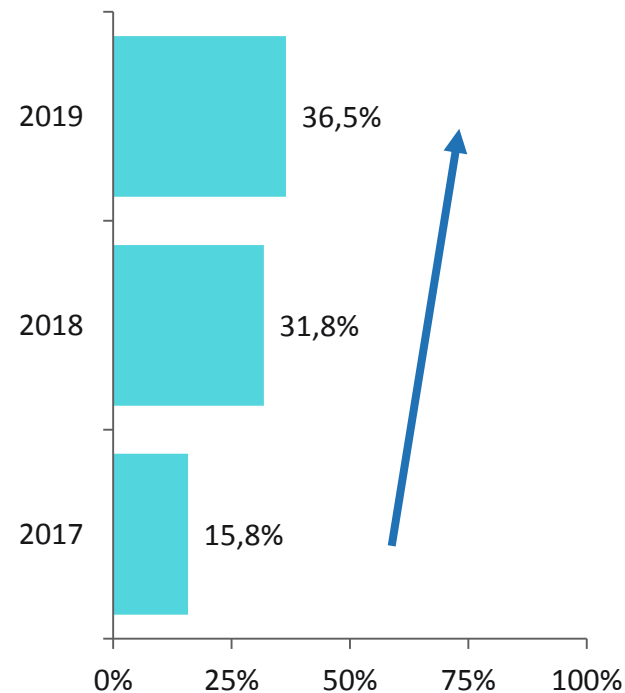
Rok 2020 není uzavřen – chlapci z dané kalendářní kohorty budou očkováni i v následujícím roce.

NRHZS: chlapci (kohorta 13let v daném roce) s primovakcinací proti HPV v čase

Počet pacientů

Podíl primovakcinovaných
pacientů vzhledem k populaci
mužů ve věku 13 let (%)

Pozn. Vztaheno k chlapcům ve věku 13 let daného roku.

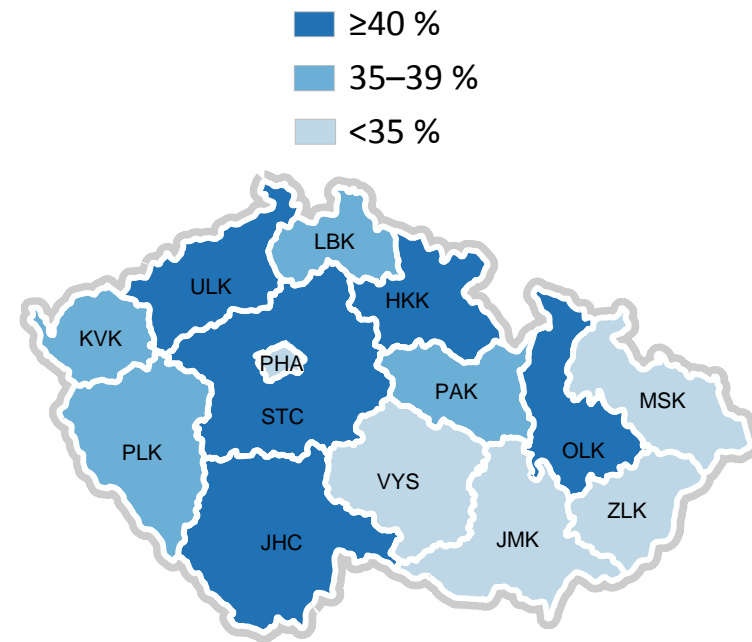
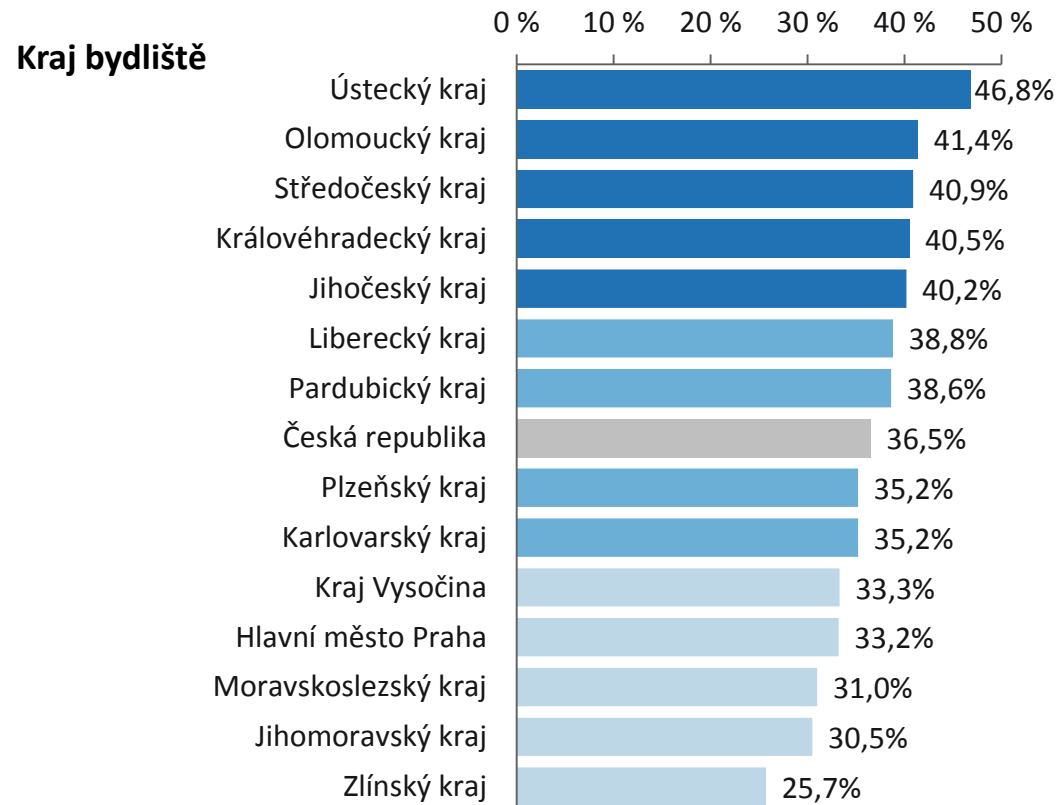
*Rok 2020 není uzavřen – chlapci z dané kalendářní kohorty budou očkováni i v následujícím roce – jde o odhad pomocí statistické predikce (po doplnění části chlapců dané kohorty očkovaných v dalším kalendářním roce)

Z počtu chlapců, kteří dosáhli v roce 2020 věku 13 let (60 919) lze pro rok 2020 predikovat 42.6% očkovaných.

Počet očkovaných v daném roce odpovídá pacientům, kteří v daném roce dosáhli 13 let a byli očkováni v daném nebo následujícím kalendářním roce.

Podíl primovakcinovaných chlapců ve vztahu k velikosti populace (2019)

Podíl primovakcinovaných pacientů vzhledem k populaci mužů ve věku 13 let (%)

Bydliště neznámo v případě 42 pacientů

Počet očkováných v daném roce odpovídá pacientům, kteří v daném roce dosáhli 13 let a byli očkováni v daném nebo následujícím kalendářním roce.

Proočkovanosť proti meningokokům u dětí

Proočkovanosť proti meningokokům u dětí

Záznamy (doklady o vykázané zdravotní péči) vstupující do analýzy jsou identifikovány pomocí vykázaného ATC kódu J07AH08, J07AH09 a nebo výkonu 02125 v kombinaci s diagnózou Z26.8.

Děti s očkováním proti meningokovému infekcí do 6. měsíce věku - meningokok skupiny B

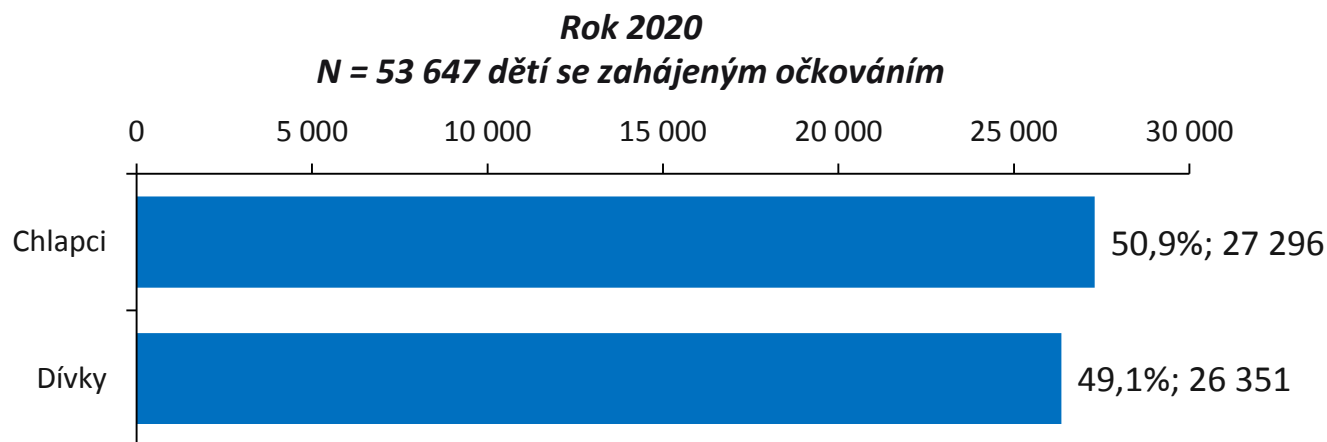
Zdroj dat: NRHZS 2010 – 2020; osoby se zahájeným očkováním do 6. měsíce od narození v roce 2020.

Očkování je identifikováno pomocí očkovací látky J07AH09 (kód léku 0193805 Bexsero) a nebo kombinací výkonu 02125 s diagnózou Z26.8.

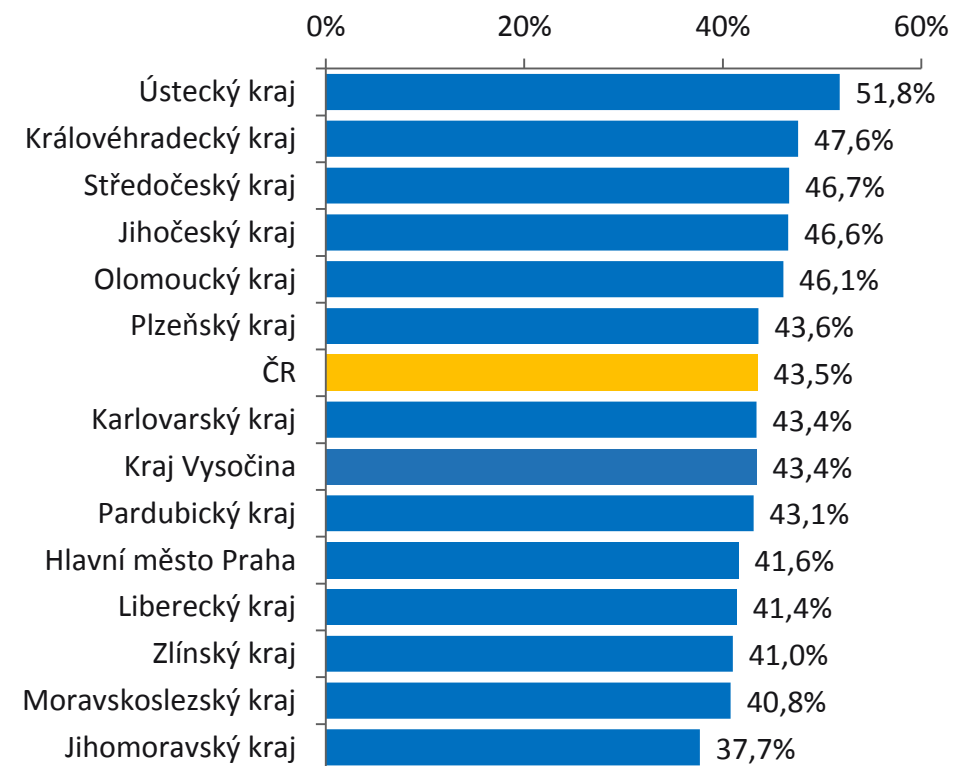
Hrazené očkování proti meningokokovým infekcím B je hrazeno pro děti se zahájeným očkováním do 6. měsíce věku vakcínou Bexsero od 1.5.2020.

Přepočteno na procenta proti relevantní populační skupině

Počet dětí do věku 6 měsíců s první dávkou očkování
proti meningokovému infekcím skupiny B

Počet dětí do věku 6 měsíců s primovakcinací proti
meningokovému infekcím skupiny B v roce 2020 v přepočtu
na děti narozené od 1.11.2019 do konce roku 2020*

*Data o vakcinaci jsou dostupná pouze do konce roku 2020, děti narozené na konci roku 2020 tak mohou být očkovány v následujícím roce a procentuální zastoupení se může navýšit.

Děti s očkováním proti meningokovému infekcí 1 – 2 roky po narození

- meningokok skupiny A, C, W, Y

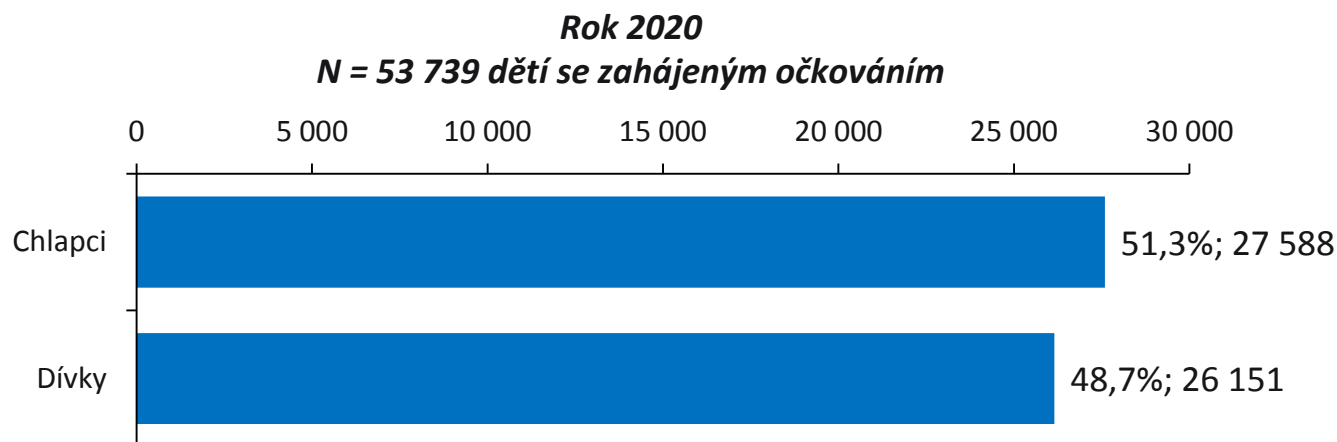
Zdroj dat: NRHVS 2010 – 2020; osoby se zahájeným očkováním v rozmezí 1 – 2 roky po narození.

Očkování je identifikováno pomocí očkovací látky J07AH08 (kód léku 0193236 Nimenrix) a nebo kombinací výkonu 02125 s diagnózou Z26.8.

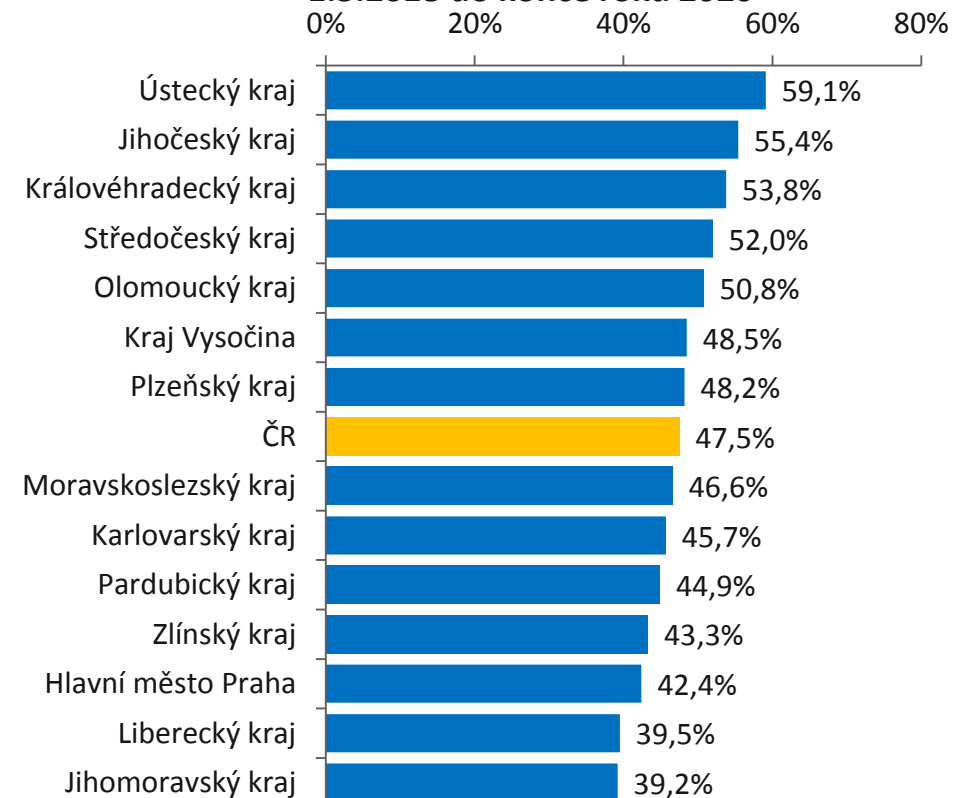
Hrazené očkování proti meningokokovým infekcím A, C, W, Y je hrazeno pro děti se zahájeným očkováním v rozmezí 1 – 2 let věku vakcínou Nimenrix od 1.5.2020.

Přepočteno na procenta proti relevantní populační skupině

Počet dětí ve věku 1 – 2 roky s první dávkou očkování proti meningokokovým infekcím skupiny A, C, W, Y

Počet dětí ve věku 1 – 2 roky s primovakcinací proti meningokokovým infekcím skupiny A, C, W, Y v roce 2020 v přepočtu na děti narozené od 1.5.2018 do konce roku 2020*

*Data o vakcinaci jsou dostupná pouze do konce roku 2020, děti narozené v roce 2019 tak mohou být očkovány v následujícím roce a procentuální zastoupení se může navýšit.

Proočkovanosť: spalničky, zarděnky, příušnice

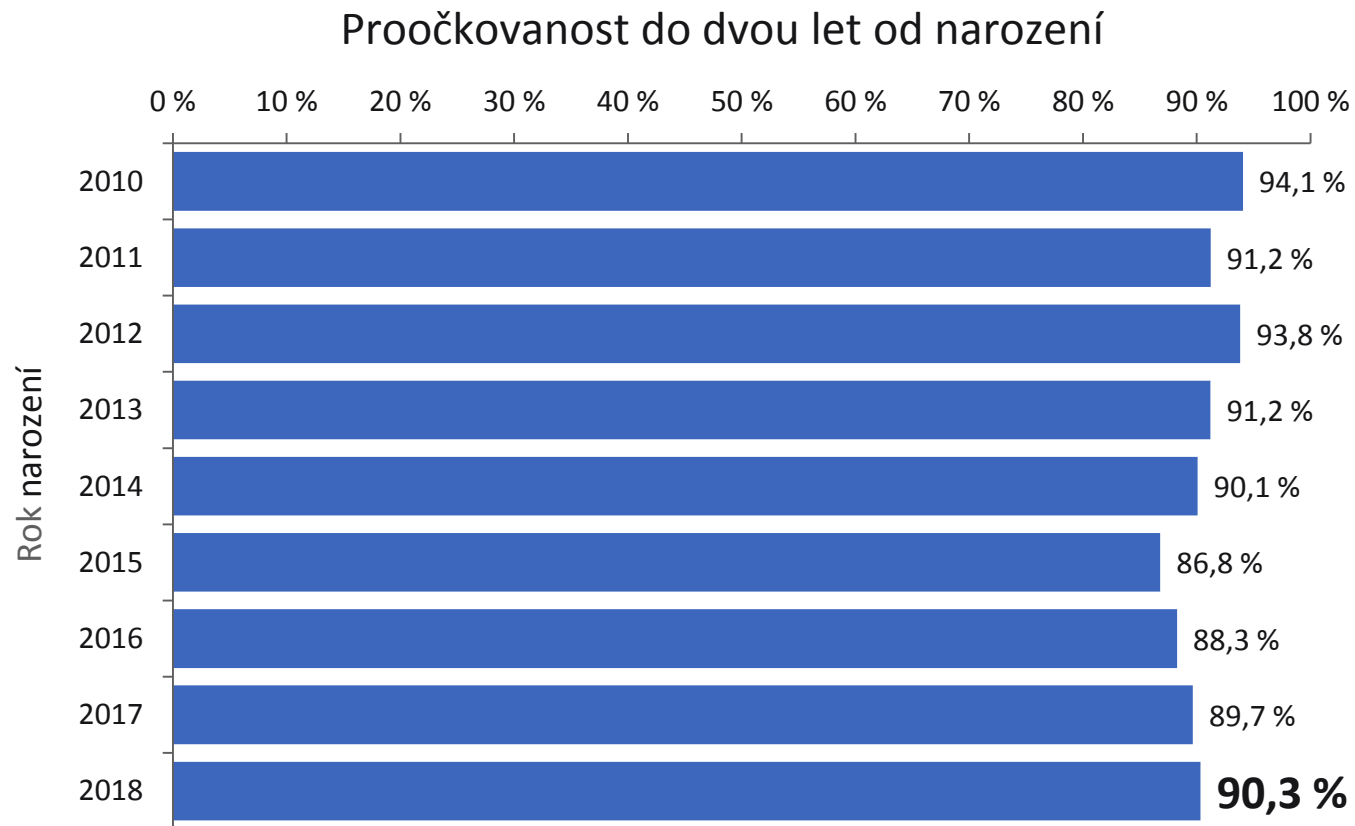

Proočkovanosť: spalničky, zarděnky, příušnice

Záznamy (doklady o vykázané zdravotní péči) vstupující do analýzy jsou identifikovány pomocí vykazaného ATC kódu J07BD a nebo diagnózy Z274.

Proočkovanost do dvou let: spalničky, zarděnky a příušnice

Narozené děti v daném roce, kterým byla podána první vakcína od 0 do 2 let od narození

Od roku 2019 data nejsou zobrazena, jelikož již nelze sledovat celé období, po které by děti mohly být očkovány a data by byla podhodnocena.

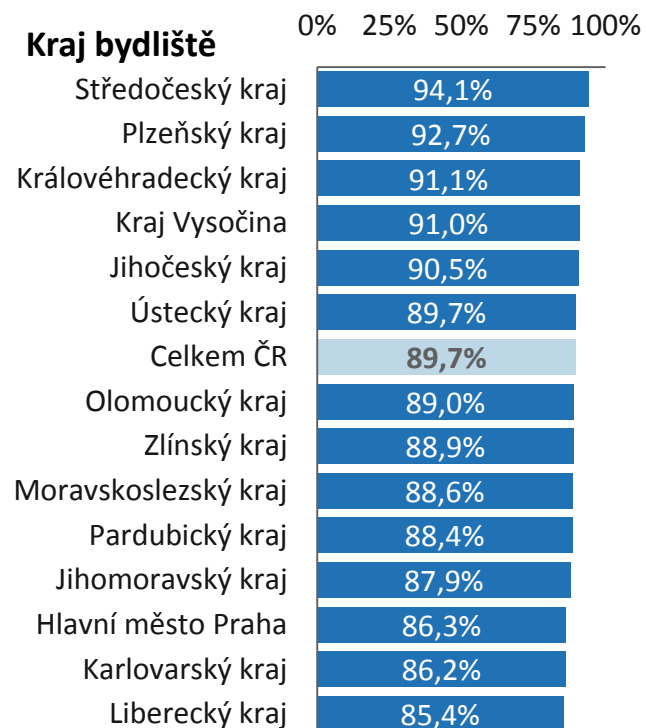
Proočkovanost: spalničky, zarděnky a příušnice do dvou let od narození v regionech ve skupině narozených dětí v daném roce

Zdroj dat: NRHZS 2010–2020;

narozené děti v daném roce, kterým byla podána první vakcína od 0 do 2 let od narození

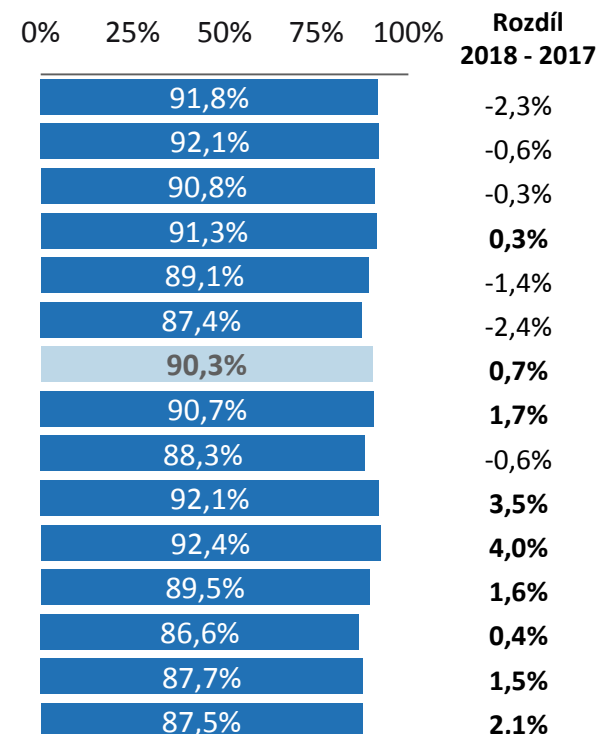
Děti: rok narození 2017

Podíl očkovaných dětí mezi lety 2017 – 2019 ve skupině narozených v roce 2017

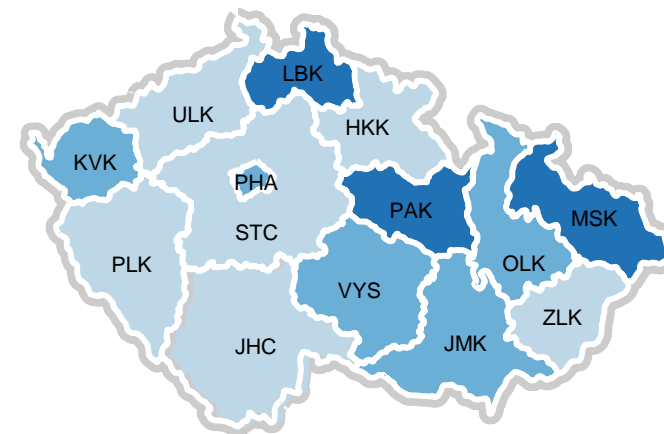
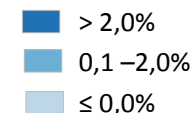

Děti: rok narození 2018

Podíl očkovaných dětí mezi lety 2018 – 2020 ve skupině narozených v roce 2018

Rozdíl 2018 - 2017

Pozn. Bydliště dětí uvažováno v roce narození.

Proočkovanost hexavakcínou u dětí

Proočkovanost hexavakcínou u dětí

Povinná hrazená očkování proti nemocem:

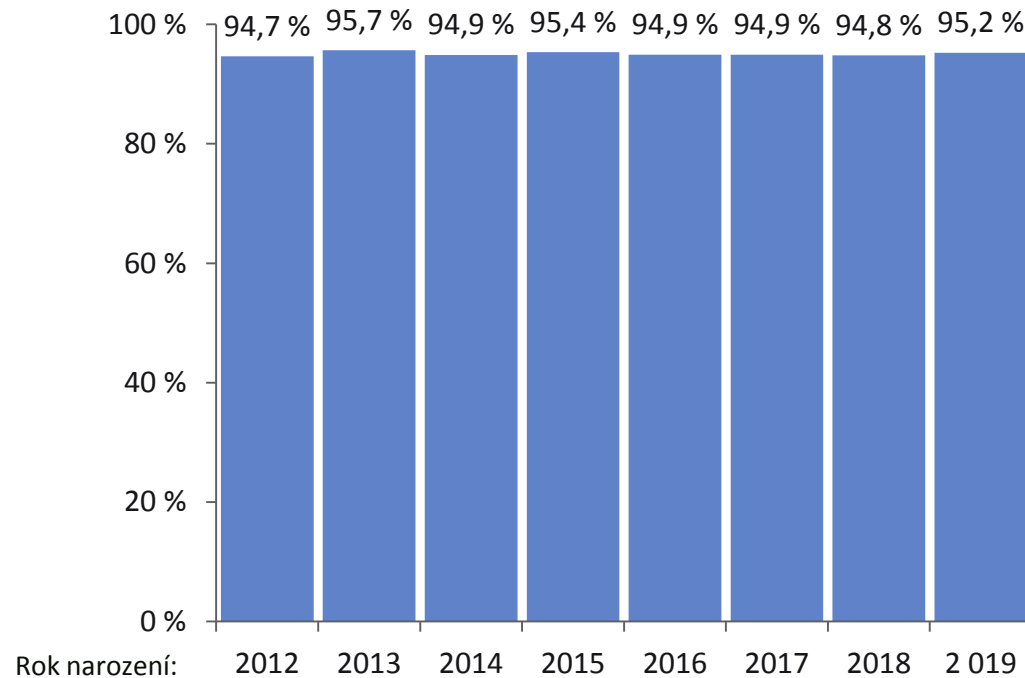
Záškrt, tetanus, černý kašel, dětská obrna, virová hepatitida B, onemocnění vyvolaná *Haemophilus influenzae b*

Podíl pojištěnců narozených v daném roce očkovaných alespoň jednou dávkou hexavakcíny v letech 2012–2020

Záznamy (doklady o vykázané zdravotní péči) vstupující do analýzy jsou identifikovány pomocí vykázaného ATC kódu J07CA09.

Podíl pojištěnců narozených v daném roce očkovaných alespoň jednou dávkou hexavakcíny (%)

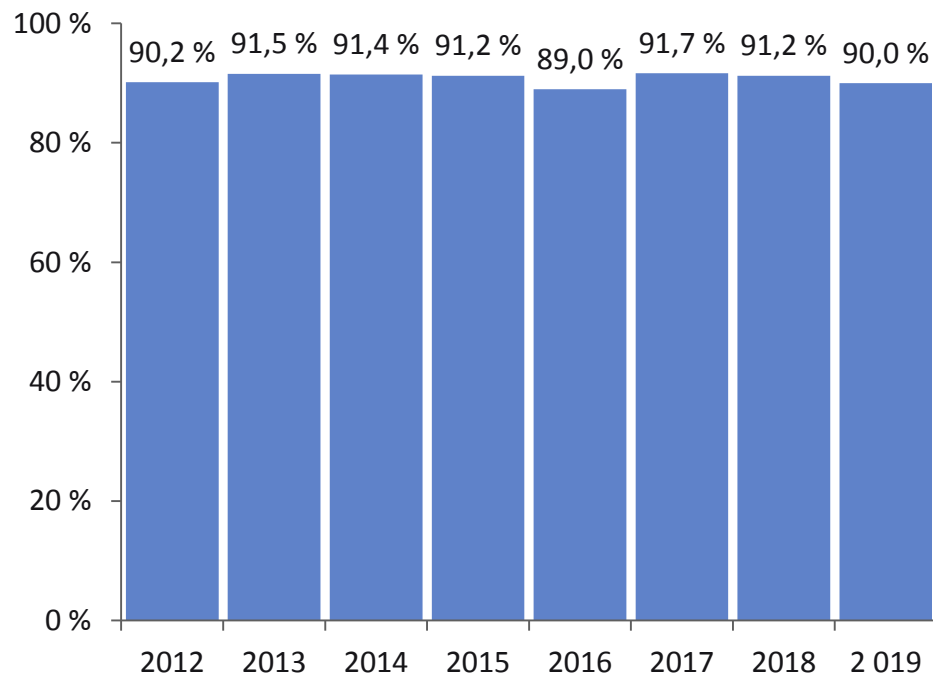

Od ledna 2018 je změna ve schématu **hexavakcíny**, a to z 3+1 na 2+1. První dávka se aplikuje od 9. týdne věku, druhá za 2 měsíce po první, to je přibližně ve 4. měsíci a třetí, přeočkování, mezi 11. a 13. měsícem věku.
U očkování nedonošených platí schéma 3+1.

Přeočkování 5 letých dětí proti nemocem: **Záškrt, tetanus, černý kašel**

Zaznamy (doklady o vykázané zdravotní péči) vstupující do analýzy jsou identifikovány pomocí vykázaného ATC kódu J07AJ52.

Podíl pojištěnců, kteří v daném roce dosáhli 5 let a byli očkovaní v daném nebo následujícím kalendářním roce (%)

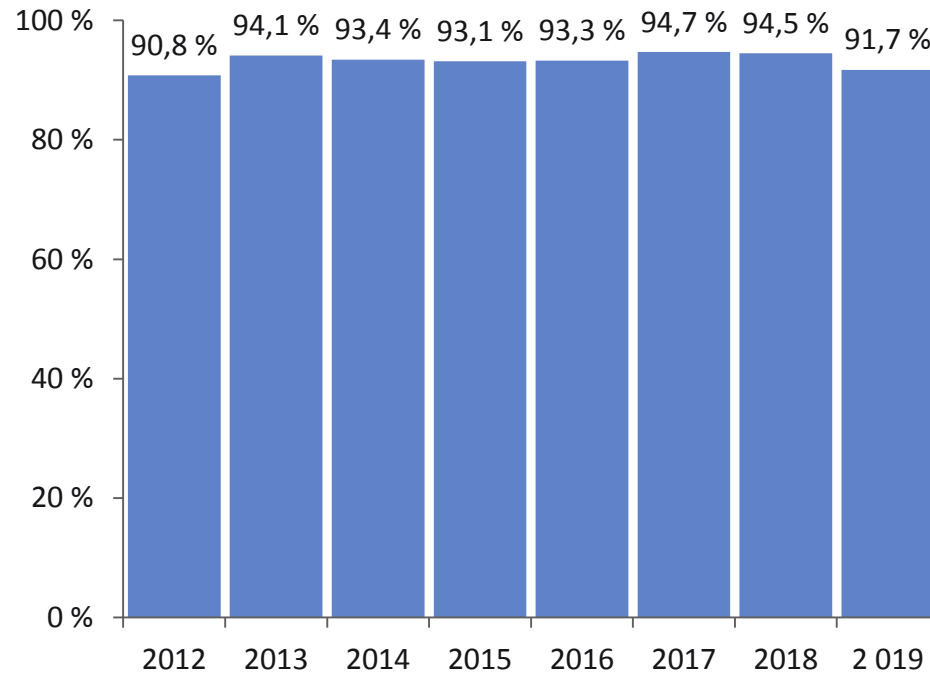
Kombinovaná vakcína proti **záškrtu, tetanu a černému kašli**
Přeočkování proti záškrtu, tetanu a černému kašli se provádí v **5. až 6. roce věku**.

Podíl očkovaných v daném roce odpovídá pacientům, kteří v daném roce dosáhli 5 let a byli očkovaní v daném nebo následujícím kalendářním roce.

Přeočkování 10 letých dětí proti nemocem: Záškrt, tetanus, černý kašel, dětská obrna

Záznamy (doklady o vykázané zdravotní péči) vstupující do analýzy jsou identifikovány pomocí vykázaného ATC kódu J07CA02.

Podíl pojištěnců, kteří v daném roce dosáhli 10 let a byli očkovaní v daném nebo následujícím kalendářním roce (%)

Kombinovaná vakcína proti **záškrtu, tetanu, černému kašli a dětské obrně**
Přeočkování proti záškrtu, tetanu, černému kašli a dětské obrně se provádí v **10. až 11. letech.**

Podíl očkovaných v daném roce odpovídá pacientům, kteří v daném roce dosáhli 10 let a byli očkovaní v daném nebo následujícím kalendářním roce.

Další možnosti sledování pročkovanosti

- ISIN?

„Obecnými cíli je zavedení monitorování proočkovanosti, zlepšení informovanosti jednotlivců i lékařů, sledování a hodnocení nežádoucích účinků, **zavedení elektronického průkazu o provedené vakcinaci.**“

- SÚKL ? Zákon o elektronizaci zdravotnictví

- Pacientský souhrn (PS) a sdílení dat ze zdravotnické dokumentace, emergentní dataset, přeshraniční zdravotní péče ?

Vakcinace COVID-19

Základní popis pro tvorbu vakcinačního modulu v
Centrálním úložišti dat/ISIN

Výchozí materiál pro zahájení realizace. Bude dále zpřesňováno dle požadavků MZ
ČR a odborných skupin

Autorský kolektiv:

Ing. Milan Blaha, Ph.D.
prof. MUDr. Roman Chlíbek, Ph.D.
Doc. MUDr. Jan Smetana, Ph.D.
MUDr. Hana Cabrnová, MBA
MUDr. Daniel Dražan
Mgr. JUDr. Vladimíra Těšitelová
Prof. RNDr. Ladislav Dušek, Ph.D.

Děkuji Vám za pozornost

Očkovací centrum pro děti FTN

hana.cabrnochova@ftn.cz